

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตสุพรรณกัลยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

Creative Leadership of School Administrators perceived of teachers in Suphankanlaya Consortium
Schools under the Office of Suphanburi Secondary Educational Service Area

ภาณุวัฒน์ บ่อพิมาย¹ รองศาสตราจารย์รัตนา กาญจนพันธุ์²
Panuwat Borphimai¹ Assoc. Prof. Ratana Karnjanapun²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตสุพรรณกัลยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตสุพรรณกัลยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และวิทยฐานะครู ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุพรรณกัลยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวน 353 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากการเปิดตารางสำเร็จรูปของโคเชน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 183 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 42 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruency: IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0 ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.43 – 0.72 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test for Independent Samples) และการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance: ANOVA) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's post hoc comparisons method)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่น และด้านการทำงานเป็นทีม และด้านที่มีค่าน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์
2. ครูที่ปฏิบัติการศึกษาต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษา

¹ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

¹Master of Education Program in Educational Administration Ramkhamhaeng University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²Course teacher in Education Program in Educational Administration Ramkhamhaeng University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ภาณุวัฒน์ บ่อพิมาย, krutonphysics@gmail.com

รับเมื่อ 30 มกราคม 2565 แก้ไข 23 กุมภาพันธ์ 2565 ตอบรับ 26 กุมภาพันธ์ 2565

4. ครูที่มีวิทยฐานะครูต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ABSTRACT

The purposes of this research study are to: (1) examine Creative leadership of school administrators perceived of teachers in Suphankanlaya consortium schools under the office of Suphanburi secondary educational service area and, (2) compare Creative leadership of school administrators perceived of teachers in Suphankanlaya consortium schools under the office of Suphanburi secondary educational service area of various educational level, work experiences and academic title of teachers. The study sample were teachers who worked in Suphankanlaya consortium schools under the office of Suphanburi secondary educational service area in academic year 2021, were classified randomly by using Stratified sampling method, while the sample group were taken in accordance with Cohen's table. The sample group were 183 teachers. The research instrument was a survey of 42 item questionnaires with Index of Item-Objective Congruence (IOC) was 0.8 – 1.0, Index of Discrimination was 0.43 – 0.72, and Cronbach's alpha reliability was 0.95. The statistics method used in this research were, frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, and One-way ANOVA. The differences resulting from the foregoing statistical procedures then were compared in a pair using Scheffe's post hoc comparisons method

The result test shows that:

1. The teachers perceived about Creative leadership of school administrators in Suphankanlaya consortium schools under the office of Suphanburi secondary educational service area, overall and each aspects were found at high level, considering each aspects, ranked from the highest to the lowest, i.e. Vision, Flexibility, Teamwork and Creativity.
2. Teachers of different educational level perceived about Creative leadership of school administrators in Suphankanlaya consortium schools under the office of Suphanburi secondary educational service area, the overall and considering each aspects were found to be different at a significant level of 0.05.
3. Teachers of different work experiences perceived about Creative leadership of school administrators in Suphankanlaya consortium schools under the office of Suphanburi secondary educational service area, the overall and considering each aspects were found to be different at a significant level of 0.05.
4. Teachers of different academic title perceived about Creative leadership of school administrators in Suphankanlaya consortium schools under the office of Suphanburi secondary educational service area, the overall and considering each aspects were found to be different at a significant level of 0.05.

Keywords: Creative Leadership, School Administrators

ภูมิหลัง

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2559, หน้า 65) แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560 – 2579 (สำนักงานเลขาธิการ

สภาการศึกษา, 2560, หน้า 108) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553, หน้า 3) มีความสอดคล้องของจุดเน้นด้านการพัฒนาคุณภาพทุนมนุษย์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เข้ามามีบทบาท ส่งผลต่อการการศึกษาที่เกิดการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้แบบใหม่ ความท้าทายที่ส่งผลให้นักเรียนยุคปัจจุบันมีวิธีการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไป สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ทันยุคสมัย และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก การบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องบูรณาการทฤษฎีในการบริหารการศึกษามาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม มีการปรับวิธีคิด ปรับกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ทันต่อสถานการณ์ ต้องมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย คิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแก้ปัญหา สร้างแรงจูงใจ พัฒนาทีมงานที่มีคุณภาพ รวมทั้งการพัฒนานวัตกรรมหรือแนวทางใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นผู้มีความสำคัญต่อองค์กร ที่สามารถนำทีมงานให้ดำเนินงานสู่เป้าหมายที่กำหนด ให้สำเร็จบรรลุเป้าหมาย มีวิสัยทัศน์ สามารถบริหารจัดการ กำกับดูแลให้งานดำเนินไปอย่างมีระบบระเบียบ สามารถปรับตัว เปลี่ยนแปลงตามภาวะการณ์ ได้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตสุพรรณกัลยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี เพื่อให้ทราบถึงระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางให้แก่งานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือมีความสนใจ นำไปเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา ฝึกอบรมผู้บริหารให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก

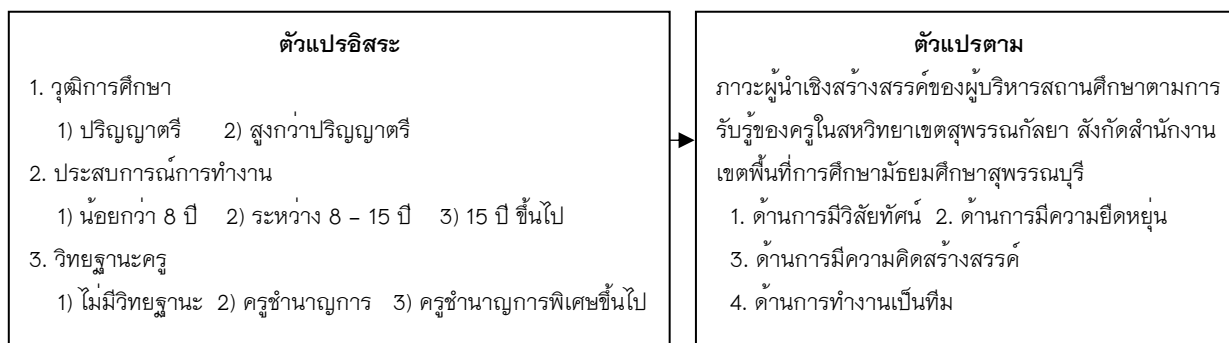
คำถามการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตสุพรรณกัลยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี อยู่ในระดับใด
2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตสุพรรณกัลยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และวิทยฐานะครู แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตสุพรรณกัลยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตสุพรรณกัลยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และวิทยฐานะครู

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุพรรณภักดีฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวน 358 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุพรรณภักดีฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของโคเฮน (Cohen, 1988, p.54) โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 183 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตสุพรรณภักดีฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และวิทยฐานะครู เป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 42 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มอบให้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุพรรณภักดีฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 8 โรงเรียน เพื่อความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากครูที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุพรรณภักดีฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ในการแจกแบบสอบถามและเก็บคืนด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดจำนวน 183 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และวิทยฐานะครู โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตสุพรรณกัลยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวม รายด้าน และรายข้อ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลคะแนนเฉลี่ยของเบสท์และคาห์น (Best and Kahn, 1993, p. 247)
3. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตสุพรรณกัลยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test for Independent Samples) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's post hoc comparisons method)
4. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตสุพรรณกัลยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและวิทยฐานะครู วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance: ANOVA) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's post hoc comparisons method)

สรุปผลการวิจัย

1. ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่น และด้านการทำงานเป็นทีม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และเมื่อพิจารณาสรุปผลเป็นรายด้านได้ ดังนี้
 - 1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ พบว่า ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ได้แก่ มีการกำหนดขั้นตอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้สามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพของสังคม เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อที่อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ 3 ข้อแรก ได้แก่ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามเป้าหมายเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนา ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีทำให้ผู้ตาม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้เกิดความไว้วางใจและส่งเสริมการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา และมีการสร้างวิสัยทัศน์ มีการเผยแพร่วิสัยทัศน์และการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ มีความกล้าที่จะปรับเปลี่ยนเรียนรู้เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ ให้กับตัวเองเปิดใจกว้างกับความเปลี่ยนแปลง
 - 1.2 ด้านการมีความยืดหยุ่น พบว่า ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีความยืดหยุ่น โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับ 3 ข้อแรก ได้แก่ มีการปรับตัวให้เข้ากับบุคคล สถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ และมีการสร้างบรรยากาศที่ดี เป็นกันเองไม่ตึงเครียดในการปฏิบัติงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ส่งเสริมบุคลากรให้มีการบูรณาการด้วยวิธีการปฏิบัติงานที่หลากหลาย

1.3 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยอาศัยการบูรณาการเชื่อมโยงจากความรู้และประสบการณ์เดิม และข้อที่อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ 3 ข้อแรก ได้แก่ มีความสามารถในการคิดอย่างหลากหลายที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้น ความคล่องแคล่วในการคิด ในการตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างรอบคอบถูกต้อง และมีการส่งเสริมบรรยากาศทางความคิด เพื่อกระตุ้นบุคลากรในการประชุมปฏิบัติงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ส่งเสริมบรรยากาศทางความคิด กระตุ้นบุคลากรให้มีความคิดริเริ่มในการปฏิบัติงาน

1.4 ด้านการทำงานเป็นทีม พบว่า ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับ 3 ข้อแรก ได้แก่ มีทักษะการติดต่อสื่อสารประสานงานกับบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา สร้างวัฒนธรรมและค่านิยมของสถานศึกษาในการทำงานร่วมกันด้วยความสมัครใจ สร้างและมีส่วนร่วมในการทำให้บุคลากรในทีมงานมีความรัก สามัคคี เป็นหนึ่งเดียวกันในหน่วยงานได้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ มีการสนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาทักษะและความรู้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุพรรณภักดีฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและวิทยฐานะครู พบว่า

2.1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่น ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่น ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé's post hoc comparisons method) ได้ดังนี้ โดยภาพรวมพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 8 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 8 – 15 ปี มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 8 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 15 ปี ขึ้นไป มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

2.3 ครูที่มีวิทยฐานะครูต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่น ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé's post hoc comparisons method) ได้ดังนี้ โดยภาพรวมพบว่า ครูที่ไม่มีวิทยฐานะกับครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษขึ้นไป มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุพรรณกลยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่น ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ มีความสามารถทางเชาวน์ปัญญา การวิเคราะห์อย่างกว้างขวาง โดยสามารถรวบรวมทั้งผลดีและผลเสีย การมีบุคลิกภาพที่ดีทั้งภายนอกและภายในเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ภาพลักษณ์ตัวเองและองค์กรในทางที่ดี รวมถึงพฤติกรรมทางสังคมด้วยการเข้าใจวัฒนธรรม สอดคล้องกับธนาภรณ์ นิลพันธ์ (2562, หน้า 35) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต้องมีความรู้ มีวิสัยทัศน์ มีจินตนาการ มีความกระตือรือร้น มีเหตุผล มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการแก้ปัญหา เพื่อที่จะทำให้บุคลากรปฏิบัติงานที่บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงแข ข่านอก (2559, บทคัดย่อ) เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรี อินทาบัจ (2563, บทคัดย่อ) เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาพร จันทร์จิตร (2564, บทคัดย่อ) เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง – ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุพรรณกลยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและวิทยฐานะครู ซึ่งสามารถสรุปและอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่น ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากมาจากครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีการรับรู้เกี่ยวกับการกำหนดขั้นตอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้สามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพของสังคมที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการปรับตัวให้เข้ากับบุคคล สถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยอาศัยการบูรณาการเชื่อมโยงจากความรู้และประสบการณ์เดิม รวมถึงมีทักษะการติดต่อสื่อสารประสานงานกับบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา สร้างวัฒนธรรมและค่านิยมของสถานศึกษาในการทำงานร่วมกันด้วยความสมัครใจ ทำให้บุคลากรในทีมงานมีความรัก สามัคคี เป็นหนึ่งเดียวกันในหน่วยงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษามากกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่งผลให้ครูมีการรับรู้แตกต่างกันเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกวนาพ คงแก้ว (2564, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 2 ผลการวิจัยพบว่า

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 2 ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่น ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ได้ดังนี้ โดยภาพรวมพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 8 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 8 – 15 ปี มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 8 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 15 ปี ขึ้นไป มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์การทำงานสูงกว่า มีการรับรู้เกี่ยวกับการกำหนดขั้นตอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้สามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพของสังคมที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการปรับตัวให้เข้ากับบุคคล สถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยอาศัยการบูรณาการเชื่อมโยงจากความรู้และประสบการณ์เดิม รวมถึงมีทักษะการติดต่อสื่อสารประสานงานกับบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา สร้างวัฒนธรรมและค่านิยมของสถานศึกษาในการทำงานร่วมกันด้วยความสมัครใจ ทำให้บุคลากรในทีมงานมีความรัก สามัคคี เป็นหนึ่งเดียวกันในหน่วยงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า ส่งผลให้ครูมีการรับรู้แตกต่างกันเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรศักดิ์ ปักกะวณิช (2561, บทคัดย่อ) เรื่อง การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในกรปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนงเยาว์ สิงห์ทองกุล (2564, บทคัดย่อ) เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีอายุ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ครูที่มีวิทยฐานะครูต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่น ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ได้ดังนี้ โดยภาพรวมพบว่า ครูที่ไม่มีวิทยฐานะกับครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษขึ้นไป มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้เนื่องจากครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการและการและครูชำนาญการพิเศษขึ้นไปมีการรับรู้เกี่ยวกับการกำหนดขั้นตอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้สามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพของสังคมที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

มีการปรับตัวให้เข้ากับบุคคล สถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยอาศัย การบูรณาการเชื่อมโยงจากความรู้และประสบการณ์เดิม รวมถึงมีทักษะการติดต่อสื่อสารประสานงานกับบุคลากรฝ่าย ต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา สร้างวัฒนธรรมและค่านิยมของสถานศึกษาในการทำงานร่วมกันด้วยความสมัครใจ ทำให้บุคลากรในทีมงานมีความรัก สามัคคี เป็นหนึ่งเดียวกันในหน่วยงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูที่ไม่มี วิทยฐานะ ส่งผลให้ครูมีการรับรู้แตกต่างกันเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของอัจฉรา โพธิ์อัน (2558, บทคัดย่อ) เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน วิทยฐานะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ งานวิจัยของกิริตา บุญคุ้ม (2563, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 การวิจัยนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ และแสวงหาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบทัศนะของครู ตามลักษณะ ภูมิสังคม พบว่าครูที่จำแนกตามวิทยฐานะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความกล้าที่จะปรับเปลี่ยนเรียนรู้และเปิดรับสิ่งใหม่ ๆ ให้กับตัวเอง รวมถึงมีการเปิดใจกว้างเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลง
- 1.2 ด้านการมีความยืดหยุ่น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมบุคลากรให้มีวิธีการและการบูรณาการ ด้วยวิธีการปฏิบัติงานในกลุ่มงานและในสถานศึกษาที่หลากหลาย
- 1.3 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมบรรยากาศทางความคิด รวมถึงมีการ กระตุ้นบุคลากรให้มีความคิดริเริ่มในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา
- 1.4 ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาทักษะและความรู้ อย่างต่อเนื่องเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

- 2.1 ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตหรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหรือสังกัดอื่น ๆ
- 2.2 ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ หรือปรับเปลี่ยนตัวแปรอื่น ๆ ที่คาดว่าจะส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กิริตา บุญทรัพย์. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- ดวงแข ข่านอก. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา.
- ธนาภรณ์ นิลพันธ์นันท. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นงเยาว์ สิงทองกุล. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. สารนิพนธ์ ศษ.ม. หอนงบัวลุ่มภู วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต.
- นิภาพร จันทระจิตร. (2564). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตดินแดง-ห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพฯ. การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พัชรี อินทาบัจ. (2563). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ภูวนาท คงแก้ว. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 2. การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สำนักนายกรัฐมนตรี. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- สุรศักดิ์ ปักการะโธ. (2561). การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อัจฉรา โพธิ์อ่อน. (2558). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- Best, J., & Kahn, J. V. (1993). *Research in Education* (7th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Cohen, J. (1988). *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences* (2nd ed.). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Scheffe, H. (1959). *The Analysis of Variance*. New York: Wiley.